

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KLAIPĖDOS IR TAURAGĖS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 928, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: J. Janonio g. 24-2, LT-92251 Klaipėda, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. klaipeda@vaistaiga.lt

Jurbarko rajono savivaldybės tarybai

2025-12-30 Nr. TR4-12 (5.4.E)

Kopija

Jurbarko rajono savivaldybės merui

Skirmantui Mockevičiui

TEIKIMAS

**DĖL JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2025 M. GRUODŽIO 23 D. SPRENDIMO NR. T2-317 „DĖL JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2023 M. BALANDŽIO 18 D. SPRENDIMO NR. T2-101 „DĖL JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS MERO POLITINIO (ASMENINIO) PASITIKĖJIMO VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBIŲ SKAIČIAUS NUSTATYMO“ PAKEITIMO“
PAKEITIMO**

Jurbarko rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) taryba 2025 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T2-317 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 18 d. sprendimo Nr. T2-101 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo“ pakeitimo“ (toliau – 2025 m. gruodžio 23 d. sprendimas Nr. T2-317) pakeitė Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 18 d. sprendimo Nr. T2-101 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo“ dėstomąją dalį ir nustatė Jurbarko rajono savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičių – 2, iš jų: savivaldybės administracijos direktorius – 1; savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius – 1“. Šiuo sprendimu iš Jurbarko rajono savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus buvo eliminuota vicemero pareigybė.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSĮ) 32 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad meras savo įgaliojimų laikui skiria vieną ar kelis vicemerus. Vicemerai yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, atliekantys mero nustatytas funkcijas ir pavedimus.

To paties straipsnio 3 dalyje reglamentuojamas didžiausias galimas savivaldybės vicemerų skaičius, priklausantis nuo savivaldybės tarybos narių skaičiaus.

VSĮ 30 straipsnio 1 ir 2 dalyse imperatyviai nustatyta, kad merą jo atostogų, laikinojo nedarbingumo, nusišalinimo ir kt. atvejais pavaduoja mero paskirtas vicemerą. Pavaduodamas merą, vicemerą vykdo beveik visus mero įgaliojimus, išskyrus VSĮ nurodytas išimtis, kurios perduodamos savivaldybės tarybai arba jos paskirtam tarybos nariui.

Sistemiškai vertinant išdėstytą teisinį reglamentavimą, matyti, kad savivaldybėje privalo būti bent viena vicemero pareigybė, nes vicemerą įstatymo leidėjo yra įtvirtintas ne kaip fakultatyvi, bet kaip būtina ir funkcinio požiūriu reikšminga savivaldybės valdymo struktūros dalis, užtikrinanti mero funkcijų įgyvendinimą ir veiklos tęstinumą VSĮ numatytais atvejais.

VSĮ 32 straipsnio 2 dalis numato, jog jeigu savivaldybės taryba du kartus iš eilės nepritaria teikiamai kandidatūrai į vicemero pareigas ir (arba) šio klausimo nesvarsto, meras turi teisę savo sprendimu savivaldybės tarybai teiktą kandidatą paskirti vicemeru. Ši nuostata patvirtina, kad įstatymų leidėjas vicemero pareigybę laiko būtina savivaldybės valdymo struktūros dalimi.

Aplinkybę, kad vicemero pareigybė yra privaloma, patvirtina ir VSĮ 25 straipsnio 2 dalis, imperatyviai numatanti, jog jeigu vicemero įgaliojimai nutrūksta, per 2 mėnesius nuo įgaliojimų nutrūkimo dienos meras paskiria naują vicemerą.

VSĮ 3 straipsnio 1 dalyje apibrėžiama išimtinės savivaldybės tarybos kompetencijos samprata – Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatyta kompetencija, kurios savivaldybės meras negali perimti, kištis į ją, jos įgyvendinti. VSĮ 15 straipsnio 2 dalyje 10 punkte nustatyta, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra *inter alia* sprendimų dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo priėmimas mero teikimu. To paties straipsnio 6 dalyje numatyta, kad išimtinai savivaldybės tarybos kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai.

Įstatymų leidėjo valia savivaldybės merui suteikus savivaldybės vadovo statusą bei pavedus vykdyti įstatymu nustatytus įgaliojimus, taip pat siekiant, kad teisės aktais nustatyti įgaliojimai būtų įvykdyti laiku ir tinkamai, merui suteikta teisė turėti politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų¹. Ši teisė įgyvendinama merui teikiant siūlymus savivaldybės tarybai dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus

¹ VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 22 punktas – meras Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka skiria į pareigas ir atleidžia iš jų mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus.

nustatymo².

Jurbarko rajono savivaldybės mero 2025-12-10 teikime (siūlyme) Nr. T27-310 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus pakeitimo“, be kita ko, buvo numatytos 2 vicemero pareigybės. Savivaldybės tarybos 2025 m. gruodžio 23 d. sprendimas Nr. T2-317 priimtas nesant mero siūlymui sumažinti ar panaikinti Savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 18 d. sprendimu Nr. T2-101 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo“ nustatytą Savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų, t. y. vicemerų, skaičių. Mero teikimas (siūlymas) šiuo atveju nėra formalus procedūrinis elementas, o būtina teisės normoje įtvirtinta sąlyga savivaldybės tarybos kompetencijai realizuoti.

Savivaldybės tarybos sprendimas panaikinti vicemero pareigybę peržengia savivaldybės tarybos kompetencijos ribas ir pažeidžia įstatymu nustatytą savivaldybės institucijų kompetencijų paskirstymą, paneigdamas mero, kaip savivaldybės vadovo, galimybę realiai įgyvendinti jam pavestus vykdomosios institucijos įgaliojimus.

Mero, kaip savivaldybės vadovo, teisė turėti ir teikti siūlymus dėl politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų, kildinta iš siekio atsakingai įgyvendinti vietos valdžios įgaliojimus, vykdyti efektyvų viešąjį administravimą, garantuoti teritorinės bendruomenės viešąjį interesą, kartu ir visos valstybinės bendruomenės viešąjį interesą, kurį pagal savo kompetenciją užtikrina visos valstybės institucijos.

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2025 m. gruodžio 23 d. sprendimas Nr. T2-317 ta apimtimi, kuria panaikinta vicemero pareigybė, prieštarauja VSĮ 32 straipsnio nuostatoms ir VSĮ 4 straipsnio 5 dalyje įtvirtintam teisėtumo principui.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra nurodęs, jog iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas inter alia reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytuoju aukštesnės galios teisės aktuose.

² VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 21 punktas.

Toks reglamentavimas taip pat prieštarauja VSĮ 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo (toliau - SAPĮ) 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Savivaldybės tarybos 2025 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T2-317 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 18 d. sprendimo Nr. T2-101 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo“ pakeitimo“ pakeitimo klausimą ir į Jurbarko rajono savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičių įtraukti vicemero pareigybę(-es).

Vyriausybės atstovo teikimą Jurbarko rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis SAPĮ 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo teikimu supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse

Daiva Kerekeš